

Fra: noreply@regjeringen.no
Sendt: 15. mai 2015 16:34
Til: Postmottak JD
Emne: Nytt hørings svar til 15/1331 - Invitasjon til høringsmøte og høring om endringer i utlendingsforskriften – Behandling av anmodning om omgjøring fremmet fra utlandet i saker som omfatter barn med lang oppholdstid i Norge som ble tvangsreturnert i period...

Referanse: 15/1331

Høring: Invitasjon til høringsmøte og høring om endringer i utlendingsforskriften – Behandling av anmodning om omgjøring fremmet fra utlandet i saker som omfatter barn med lang oppholdstid i Norge som ble tvangsreturnert i perioden 1. juli 2014 til 18. mars 2015

Leveret: 15.05.2015 16:33

Svar type: Med merknader

Kontakt avsender: Rødt

Kontaktperson: Torill Braaten

Kontakt-e-post: roedt@roedt.no

Tittel: Kvinners rettssikkerhet svekkes

Uttalelse:

Regjeringen ved Justis- og beredskapsdepartementet har utsendt et forslag på høring om å heve kravet til botid i Norge for permanent oppholdstillatelse fra tre til fem år jf. utlendingsloven § 62 jf. utlendingsforskriften §§ 11-1, 11-2 og 11-4.

Rødt er av den oppfatning at de siste foreslåtte endringene i utledningsloven bidrar til å svekke kvinners rettssikkerhet, likestilling og diskrimineringsvern, og skaper et forsterket skille mellom kvinner og menn, og mellom minoritets- og majoritetsbefolkningen.

Rødt viser til Sikkerhetsrådets resolusjon 1325 om kvinner, fred og sikkerhet og dreiningen fra en begrenset sikkerhetstenkning om staters sikkerhet til en sikkerhet basert på fundamentale menneskerettigheter. Vi viser til generalsekretær Kofi Annans tale i 1999, senere nedfelt i 2005 rapporten *In Larger Freedom. Towards Security, Development and Human Rights for All*.

” As long as I am Secretary-General, the United Nations as an institution will always place the human being in the centre of everything we do (...) No government has the right to hide behind national sovereignty in order to violate the human rights or fundamental freedom of its peoples. Whether a person belongs to the minority or the majority, that person`s human rights and fundamental freedoms are sacred (...) This developing international norm will pose fundamental

challenges to the United Nations”

Rødt støtter MiRA- senterets oppfatninger, basert på deres mangeårige arbeid blant minoritetskvinner.

Personer som kommer til Norge via familieforening eller -etablering, er per i dag avhengig av at ekteskapet holder i tre år for å få permanent oppholdstillatelse og tilhørende rettigheter på selvstendig grunnlag. Dette skaper en ubalanse i maktforholdet mellom ektefellene, hvor den med permanent opphold og/eller norsk statsborgerskap har sin nyankomne ektefelle i sin makt. Innvandrerkvinner som opplever fysisk eller psykisk vold i ekteskapet, blir i praksis tvunget til å bli i et voldelig ekteskap – i redsel for å bli utvist fra Norge om hun skulle ønske å bryte ut før tre år har gått. I praksis er denne treårsregelen en fireårsregel, idet man må dokumentere at ekteskapet fortsatt består når man søker permanent opphold. Det betyr at en eventuell femårsregel, i praksis vil bli en seksårsregel. Innvandrerkvinner settes dermed i en usikker avhengighetsposisjon og en grunnleggende maktubalanse i forhold til ektemannen i over fem år, før hun kan søke om opphold på selvstendig grunnlag. Dette er naturligvis spesielt problematisk for kvinner som opplever vold og mishandling i nær relasjon av den personen som deres oppholdsstatus er avhengig av.

Nyere forskning på feltet viser også at avhengig oppholdsstatus isolert sett, har en langvarig negativ effekt på ekteskapsinnvandrernes muligheter til å skaffe egen inntekt og forsørge seg selv (Elrick og Lightman 2014).

En svensk utredning ”Kvinner og barn i rettens grenseland” ([SOU 2012:45](#)) anbefalte at Sveriges toårsregel fjernes eller modifiseres, og at innvandrerkvinnens situasjon drøftes i lys av kvinners menneskerettigheter og ikke av utlendingsloven.

Mishandlingsregelen – ikke et reelt alternativ

Vi viser videre til MiRA senterets erfaringer med at det stilles for strenge bevis- og dokumentasjonskrav for å sannsynliggjøre mishandlingen, som medfører at kvinnene forblir i den voldelige relasjonen til botidskravet på tre år for selvstendig juridisk status er oppnådd.

KUN senter for kunnskap og likestilling viser i sin høringsuttalelse til at cirka 50 prosent av sakene som er behandlet etter mishandlingsbestemmelsen i utlendingsloven, er blitt avslått i løpet

av de siste fem årene.

Tiltak

Rødt støtter MiRA-senterets forslag **om bedre tiltak for å sikre at nyankomne får den nødvendige rettighetsinformasjonen og kunnskap om regelverket knyttet til oppholdstillatelse og da særskilt mishandlingsbestemmelsen, så snart som mulig etter at de har kommet til Norge. Departementet foreslår i høringsnotatet at det stilles krav til gjennomført opplæring i samfunnskunnskap i henhold til introduksjonsloven for innvilgelse av permanent oppholdstillatelse, jf. utlendingsforskriften § 11-1 annet ledd.**

Informasjon og juridiske rettigheter spesielt knyttet til mishandlingsbestemmelsen i utlendingsloven § 53 bør innlemmes som en del av den obligatoriske samfunnsfagopplæringen, og at introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere utvides til å omfatte ekteskapsinnvandrere. Videre en lovfestet rett til 20 timer fri rettshjelp knyttet til bistand om å søke opphold på selvstendig grunnlag.

Oppsummering:

1. Rødt ber regjeringen ved Justis- og beredskapsdepartementet om å trekke forslaget om hevet botidskrav fra tre til fem år, **og kravet om at utlendingen må oppholde seg minst ni måneder i året i Norge**
2. Vi anbefaler at treårsregelen fjernes eller modifiseres, og at innvandrerkvinnens situasjon drøftes i lys av kvinners menneskerettigheter og ikke av utlendingsloven
3. Praktiseringen av mishandlingsbestemmelsen må utredes nøye.
4. Rødt etterlyser en strategi for å sikre kompetanseheving av ansatte i utlendingsforvaltningen og en forsvarlig fortolkning av regelverket spesielt i tilknytning til vold og mishandling
5. **Vi anbefaler at introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere utvides til å omfatte ekteskapsinnvandrere, og at informasjon om juridiske rettigheter spesielt knyttet til mishandlingsbestemmelsen i utledningsloven § 53 innlemmes som en del av samfunnskunnskapsopplæringen i henhold til introduksjonsloven for innvilgelse av søknad om permanent oppholdstillatelse, jf. utlendingsforskriften § 11-1 annet ledd**
6. Rødt mener at alle voldutsattes kvinners rett til tolk opprettholdes og ønsker en lovfestet rett til 20 timer fri rettshjelp knyttet til bistand om å søke opphold på selvstendig grunnlag
7. **Rødt støtter seg til Likestillingsutvalgets forslag om å etablere en tilskuddsordning for å styrke arbeidet med rettighetsinformasjon i regi av frivillige organisasjoner og kompetansemiljøer.**

Hilsen Rødt v/ Torill Braaten (sentralstyremedlem i Rødt), Magnhild Nilsen (leder av kvinnepolitisk utvalg) og Ana Lopez (2. kandidat i Bamble kommune og spesialpedagog).

Vedlegg: -